

ZAGADNIENIA

PRAWO i wybrane konteksty street artu		O co pyta FILOZOFIA w kontekście street artu?	Jakie zagadnienia wnoszą INNE dyscypliny?
Prawo cywilne	Prawo autorskie osobiste	STATUS ARTYSTY <ul style="list-style-type: none">• Autor może działać anonimowo, pod pseudonimem. Ale czy musi mieć ustaloną tożsamość? Czy można zakładać bezwzględną anonimowość autora?• Czy autor traci tożsamość, nie podając danych osobowych?• Czy można zbudować tożsamość artysty bez wskazania podmiotu?	Historia sztuki jako historia nazwisk: hierarchia nazwisk na postawie faktografii
	dotyczy ustalonego utworu	STATUS DZIEŁA/POJĘCIE SZTUKI <ul style="list-style-type: none">• Czy efemeryczność można uznać za wartość dzieła sztuki?• Czy istnieją dzieła sztuki niewyeksplikowane, stricte konceptualne?• Jaki mechanizm/ proces czyni interwencję/ingerencję w przedmiot codziennego użytku (np. znak drogowy) dziełem sztuki (artefaktualizacja, artyfikacja)?	Historia sztuki jako historia obiektów i faktów: hierarchia zjawisk na postawie faktografii; efemeryczność a (tym)czasowość
	Prawo autorskie majątkowe	ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA DZIEŁO (I MIENIE) <p>Jakie są konsekwencje etyczne pozostawiania pracy w przestrzeni publicznej w perspektywach:</p> <ul style="list-style-type: none">• korzyści, jakie przynosi dzieło (kto dyskontuje zyski?)• jego ochrony i konserwacji (permanentny brak odpowiedzialności, przyzwolenie na niszczenie itp.)	Estetyka, historia i teoria sztuki jako nauki normatywne: wartości artystyczne i estetyczne. Socjologia i antropologia: procesy internalizacji, eksternalizacji wartości
Prawo karne	Możliwe sposoby wyłączenia bezprawności: <ul style="list-style-type: none">• legalność pierwotna,• zgoda pokrzywdzonego• kontratyp (dzieła) sztuki (<i>de lege ferenda</i>)	ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA MIENIE (I DZIEŁO) <ul style="list-style-type: none">• Czy nielegalność jest zasadnie podnoszonym atrybutem konstytutywnym street artu, skoro akt taki często nie wypełnia znamion czynu zabronionego?• Czy przyzwolenie władz, prywatnych właścicieli nie dekonstruuje pojęcia street artu (a może nawet unieważnia)?	Socjologia i antropologia: procesy akulturacji, adaptacji, socjalizacji

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Prawo administracyjne</p>	<p>ład przestrzenny i jego aspekty</p> <ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalne • społeczno-gospodarcze • środowiskowe • kulturowe • kompozycyjno-estetyczne <p>pojęcie zabytku vs dziedzictwo kulturowe, a inne kategorie pojawiające się w regulacjach prawnych: dobro kultury, dzieło sztuki</p>	<p>KONSTITUTYWNE MEDIA STREET ARTU</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy ulica jest właściwym medium street artu? Jakie powoduje wykluczenia (tereny pozamiejskie, wnętrza itp.)? • Jakie wartości generuje street art i w jaki sposób one są dzielone z innymi dziełami lub elementami przestrzeni publicznej (np. architekturą) oraz natury (m.in.:)? <ul style="list-style-type: none"> - autentyczność - malowniczość - harmonia - porządek • Jakie street art generuje rodzaje przymusu symbolicznego/wizualnego, kto za nie odpowiada, a kto powinien przed nimi chronić? • Czym skutkuje instytucjonalizacja i muzealizacja street artu? • Czy street art nie przeniósł się do sieci, a właściwym jego medium nie stały się media społecznościowe, pomijając pierwotne cechy konstytutywne street artu: miejskość, nielegalność, spontaniczność, efemeryczność? • Co wnosi analiza językowa? Czy we współczesnym street artcie są jeszcze <i>street</i> i <i>art</i>? Czy potrzebujemy nowego terminu, ponieważ zakres pojęcia zbyt radykalnie się zmienił? <p>ETYKA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO</p> <ul style="list-style-type: none"> • hierarchie wartości obiektów (kto i po co ustala?) • zawłaszczanie kultury (kto i dlaczego?) • udostępnianie i zarządzanie (limitowanie dostępu vs nadużywanie, zaśmiecanie, przemoc symboliczna) • ochrona 	<p>Urbanistyka postulująca integralność dzieła oraz integralność miejskiego pejzażu, konceptualizująca kolizje między nimi.</p> <p>Estetyka krajobrazu i estetyka środowiskowa w połączeniu z historią sztuki (jako historią nowych form artystycznych włącznie z happeningiem, performance art, interwencją) definiujące alternatywne względem muzealnych przestrzenie rozwoju sztuki.</p> <p><i>Visual culture studies</i> jako konceptualizacja kategorii obrazowości (<i>Bildwissenschaft</i>) i zdarzeniowości/skuteczności (performans i performatywność).</p> <p>Aspekty normatywne i opisowe nauk humanistycznych</p>
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Konstytucja</p>	<p>wolność działalności twórczej i artystycznej, a jej ograniczenia wynikające z regulacji poszczególnych dogmatyk</p>	<p>WOLNOŚĆ TWÓRCY a cechy konstytutywne street artu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy sztuka immamentnie uwikłana w bunt i konflikt, nastawiona konfrontacyjnie wobec prawa, nie jest raczej działalnością polityczną? • Czy moralne kryteria mogą regulować kryteria artystyczne i estetyczne? I na odwrót? • Konsekwencje uwikłań dialektycznych street artu: bunt/przystosowanie, autentyczność/artefaktualizacja, arbitralność/site specificity i charakter miejscotwórczy, komunikowanie/nieczystość. 	<p>Historia sztuki, socjologia: metody biografistyczne, genetyzm estetyczno-socjologiczny.</p> <p>Antropologia miejsca.</p>

UCZESTNICY SEMINARIUM

Marek Zirk-Sadowski – profesor doktor habilitowany nauk prawnych, wieloletni kierownik Katedry Teorii i Filozofii Prawa Uł, prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego w latach 2016–2022. W swoich rozważaniach naukowych zajmuje się głównie analityczną teorią prawa, hermeneutyką prawniczą oraz ujmowaniem prawa jako zjawiska kulturowego. Miłośnik „Braci Karamazow” oraz wszelkich form sztuki.

Marek Krajewski – socjolog, profesor zwyczajny, zatrudniony w Instytucie Socjologii UAM w Poznaniu. Autor licznych artykułów dotyczących współczesnej kultury, sztuki i edukacji kulturowej oraz książek: *Kultury kultury popularnej* (2003), *POPamiętane* (2006), *Za fotografię!* (2010, wspólnie z R. Drozdowskim), *Sq w życiu rzeczy...* (2013), *Incydentologia* (2017), *(Nie)nawidzenia. Świat przez nienawiść* (2020). Kurator Zewnętrznej Galerii AMS (1998–2004) oraz pomysłodawca projektu „Niewidzialne miasto” (www.niewidzialnemiasto.pl). Współtwórca programu propagującego edukację kulturową Bardzo Młoda Kultura oraz projektu *Archiwum Badań nad Życiem Codziennym* (www.archiwum.edu.pl)

Aleksandra Litorowicz – kulturoznawczyni, animatorka kultury, Prezeska Fundacji Działań i Badań Miejskich PUSZKA, twórczyni portalu o warszawskim street artcie i sztuce w przestrzeni publicznej PUSZKA.WAW.PL, kilkuletniego konkursu dla Warszawy przyszłości FUTUWAWA (818 projektów) oraz portalu edukacyjnego sztukapubliczna.pl, współzałożycielka Szkoły Architektury Społeczności SAS i współautorka wielu projektów badawczych m.in. Miastozdzczenie, wykładowczyni School of Form i School of Ideas Uniwersytetu SWPS, współpracowniczką „Magazynu Miasta” i „Notesu na 6 tygodni”. Badaczka związana z Instytutem Badań Przestrzeni Publicznej w Warszawie. Współautorka książki „Mury. Diagnoza dynamiki środowiska twórców malarstwa monumentalnego raport badawczy” (2016), autorka książek „Subkultura hipsterów. Od nowoczesnej etyki do ponowoczesnej estetyki” (2012), „Atlas wszystkich mieszkańców” (2022). Pełniła rolę głównej ekspertki w czasie opracowywania krakowskiej polityki muralowej.

Kacper Zaorski-Sikora – ur. w Łodzi. Od dziecka zachwycony pięknem otaczającego go świata, szczególnie magicznych Bałut. Absolwent malarstwa ASP im. W. Strzemińskiego w Łodzi (2018). W swej twórczości chętnie czerpie z tego co najbliższe, co wydaje się najprostsze, pozbawione wysublimowanej formy, a przez to najprawdziwsze. Mówi bez ogródek o kondycji współczesnego człowieka, o jego zmaganiach z rzeczywistością przy jednoczesnym poszukiwaniu duchowości i piękna w takiej formie, jaką nasuwa otaczający go świat. Wykorzystuje medium malarskie i interwencje w przestrzeni publicznej (napisy i instalacje – [Bałuty Pany i Panie](#)). Uczestnik oraz organizator wystaw w przestrzeniach związanych z historią Łodzi (m.in. *Ogrodowa. Zanikanie*, opuszczone mieszkania w famułach przy ul. Ogrodowej, 2021; *Nieoczywiste piękno* (ul. Kaszubska 6, 2021). Stypendysta MKDNiS w ramach programu *Kultura w sieci* (2020) i Prezydenta Miasta Łodzi (2021).

Weronika Plińska – doktor nauk humanistycznych, antropolożka kultury, kulturoznawczyni, adiunktka w Katedrze Nauk o Sztuce na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie. Autorka książki *Sprawczość sztuki* (2021), publikowała m. in. w czasopismach „Widok. Teorie i praktyki kultury wizualnej”, „Kultura Współczesna”, „Edukacja etyczna”, „Principia. Pisma koncepcyjne z filozofii i socjologii”, „Magazyn SZUM”. Interesuje się antropologią sztuki i kultury materialnej, tradycjami animacji kultury i *community arts* oraz sztuką w przestrzeni publicznej. Jako członkini Zespołu ds. Murali działającego przy krakowskim Urzędzie Miasta, bierze udział w obradach, mających na celu opracowanie polityki muralowej miasta.

Fot. Krzysztof Marchlak

Jakub Petri – estetyk, filozof, dr hab., adiunkt w Instytucie Filozofii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Zajmuje się estetyką przestrzeni, estetyką urbanistyczną a także somatyką i somaestetyką w kontekście filozofii środowiska hybrydowego. Autor artykułów i książek, poruszających kwestie doświadczenia i jakości przestrzeni miejskiej. Kierownik interdyscyplinarnego projektu badawczego *Communities and Artistic Participation in Hybrid Environment* – CAPHE (HORIZON EUROPE MSCA-SE), w którym wraz z grupą 40 badaczy z Europy i Afryki szuka odpowiedzi na pytania dotyczące przyszłości relacji wspólnot, sztuki i technologii.

Agnieszka Gralińska-Toborek – historyczka sztuki, autorka licznych artykułów z zakresu historii i teorii sztuki oraz estetyki, autorka książki *Graffiti i street art. Słowo, obraz, działanie* oraz współautorka książki *Doświadczenie sztuki w przestrzeni miejskiej. Galeria Urban Forms 2011–2013*, która jest raportem z badań jakościowych prowadzonych dzięki dofinansowaniu ze środków MKiDN (2014). Oprócz pracy naukowo-badawczej współpracowała i współprowadziła warsztaty dla dzieci, w projektach edukacyjnych Fundacji Urban Forms. Stworzyła koncepcję i prowadziła zajęcia dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością oraz osób 60+ w granicy „Sztuka łódzka na tle sztuki europejskiej. Wykluczeni/włączeni” (NCBR).

Mateusz Salwa – dr hab., adiunkt na Wydziale Filozofii Uniwersytetu Warszawskiego, kierownik Zakładu Estetyki. Specjalizuje się w estetyce współczesnej, zwłaszcza w zagadnieniach związanych ze środowiskiem naturalnym i krajobrazem. Opublikował m.in. książki *Estetyka ogrodu. Między sztuką a ekologią* (2016), *Krajobraz. Fenomen estetyczny* (2020), współredagował tom *Krajobraz i doświadczenie* (2019) oraz *Moving from landscapes to cityscapes and back: theoretical and applied approaches to human environments* (2019). Przygotował także antologię R. Assunto, *Filozofia ogrodu* (2015).

ORGANIZATORZY

Wioletta Kazimierska-Jerzyk – estetyczka i historyczka sztuki, dr hab., prof. w Instytucie Filozofii UŁ. Zajmuje się aksjologią i teorią sztuki, estetyką codzienności. Jest autorką tekstów m.in. w „Kulturze Współczesnej”, „Tekstach Drugich”, „On the W@terfront”, książek „Strategia rewaloryzacji” we współczesnej refleksji nad sztuką. *Piękno, eklektizm, epigonizm, infantylizm* (2008) i *Kamp, glamour i vintage. Współczesne wartości estetyczne* (2018). Od 2013 r. bada sztukę miejską: z A. Gralińską-Toborek napisała monografię *Doświadczenie sztuki w przestrzeni miejskiej. Galeria Urban Forms 2011–2013*

(2014), z T. Latuszewską-Syrda katalog *Street Art Decade* (2020), redagowała *Aesthetic Energy of the City. Experiencing Urban Art and Space* (2016) i numery tematyczne „Folia Philosophica. Ethica – Aesthetica – Practica”. Organizuje cykliczną konferencję *Aesthetic Energy of the City* i prowadzi portal [IF Kolekcja. Polski Plakat](#).

Jędrzej Janicki – doktor nauk prawnych oraz absolwent filozofii. Badacz związków zachodzących między prawem oraz kulturą. Autor książki *Estetyka jako źródło refleksji nad prawem* (2023) oraz artykułów z zakresu estetyki, etyki i prawa. Słucha jazzu

(także jako publicysta muzyczny i recenzent JazzPRESSu) i uwielbia Polską Szkołę Plakatu (jest współtwórcą portalu [IF Kolekcja. Polski Plakat](#) i autorem tekstów z zakresu krytyki artystycznej).
